

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯК ФАКТОР УСПІХУ ПІДПРИЄМСТВА У КОНКУРЕНТНІЙ БОРОТБІ

Економічна ситуація становлення та розвитку ринкової економіки поліпшення якості продукції, яка склалася сьогодні, є найважливішим напрямком інтенсивного розвитку економіки, джерелом економічного зростання, умовою підвищення ефективності суспільного виробництва.

Питанням якості та системі управління якістю продукції приділяли увагу такі вчені: А. А. Голюков, У. Е. Демінг, Д. Котон, Г. Г. Азгальдов, С. Д. Ільєнкова, С. Т. Лапідус, М. Х. Мексон, М. Торстен, Д. Х. Харінгтон. Вони дотримувалися думки, що якість продукції являє собою сукупність властивостей, вплив яких дозволяє відрізнити один товар від іншого, зародження якості відбувається в процесі його випуску, а процес управління якістю має бути комплексним, системним та безперервним.

Якість – це сукупність властивостей продукції, що обумовлюють її придатність задовольняти певні потреби відповідно до її призначення [3, с. 156].

Розглянемо процес управління якістю продукції, що включає основні стадії: 1) розробка програми управління, планування та підвищення якості продукції; 2) збір і аналіз інформації про фактори, що впливають на якість; 3) підготовка дій, які впливають на об'єкт; 4) розроблення управлінських рішень по управлінню якістю; 5) доведення управлінських рішень до виконавців; 6) контроль за виконанням управлінських рішень; 7) аналіз інформації про зміни якості об'єкта, після управлінських дій; 8) усунення або мінімізація дії негативних чинників на процес управління якістю.

Якість продукції - це сукупність властивостей продукції, що обумовлюють її придатність задовольняти певні потреби відповідно до її призначення. Тому управління якістю продукції, це одна із сторін управління виробництвом [2, с. 328]. Особливістю управління якістю продукції є те, що дії з управління якістю повинні здійснюватися на всіх етапах життєвого циклу продукції. На етапах наукових досліджень і проектування вже закладається якість продукції. На даних етапах визначаються основні характеристики майбутньої продукції, характер виробничих процесів її виготовлення [1, с. 97].

Управління якістю □ це діяння, що здійснюються при створенні, експлуатації або споживання продукції з метою встановлення, забезпечення і підтримки необхідного рівня її якості [6, с. 115].

До основних принципів управління якістю на підприємстві можна віднести наступні:

Таблиця 1

Принципи управління якістю

№	Назва	Опис
1	Орієнтація на споживача	Організації залежать від своїх споживачів і тому повинні розуміти їхні поточні та майбутні потреби, щоб не тільки задовольняти, а й випереджати потреби своїх клієнтів.
2	Роль керівництва	Керівники забезпечують єдність між головною метою та напрямком діяльності підприємства
3	Залучення працівників	Підприємство виступає як операційна система, в якій беруть участь всі члени підприємства, від вкладу і зусиль яких залежить успіх підприємства.
4	Процесний підхід	Ефективно досягти бажаних результатів можливо, коли ресурси і пов'язана з ними діяльність управляються як процес.
5	Системний підхід до управління	Даний підхід передбачає розуміння і управління якістю як управління системою процесів, пов'язаних спільною метою, що забезпечує ефективність підприємств.
6	Постійне поліпшення	Щоб мати конкурентоспроможність і найвищий рівень якості продукції та послуг, підприємства повинні постійно вдосконалювати свою роботу.
7	Прийняття рішень, заснованих на фактах	Щоб бути ефективними, всі рішення і дії системи управління повинні бути побудовані на основі аналізу конкретних даних і точної інформації.
8	Взаємовигідні відносини з контрагентами	Підприємства та контрагенти є взаємозалежними. Взаємні корисні відносини будуть покращувати можливості сторін та створювати додаткові цінності.

Джерело: сформовано автором на основі [5, с. 246].

Досвід провідних конкурентоспроможних підприємств встановив, що якісна продукція, яка відповідає вимогам і потребам споживачів, може бути виготовлена тільки з урахуванням детального вивчення і аналізу ринку.

Ефективним методом, який застосовують успішні підприємства, є система управління якістю на базі міжнародних стандартів ISO серії 9000. Значиму роль цей стандарт відіграє для підприємств, метою яких є вихід на міжнародний ринок [8, с.78].

В умовах конкурентної боротьби успішно зможуть розвиватися тільки ті підприємства, які здійснюють грамотне управління якістю продукції, так як воно є одним з ключових елементів конкурентоспроможності товарів і послуг.

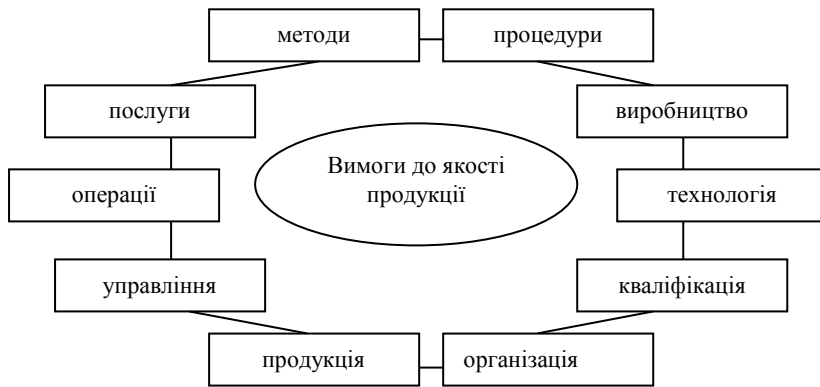

Рис. 1. Об'єкти і сфери, на які поширюються вимоги якості

Головним завданням організації управління якістю є підвищення економічної ефективності та стійкості підприємства, підвищення продуктивності праці, перехід до інновацій і нових технологій [7, с. 24].

Висновки. Якість являє собою матеріальну основу задоволення потреб людей. Висока якість продукції дає можливість суспільству для подальшого прогресу та розвитку. Впровадження систем управління якістю позитивно впливає на діяльність підприємства і надає переваги, перш за все, щодо: поліпшення прийняття управлінських і виробничих рішень, підвищення конкурентоспроможності підприємства, зростання рівня задоволеності споживачів підприємства. Значення підвищення якості досить різноманітне. Вирішення проблеми підвищення якості на рівні підприємства важливо для економіки країни в цілому, так як дозволяє встановити нові пропорції між її галузями і всередині галузей. Щоб забезпечити працездатність і ефективність системи менеджменту якості в організації чи підприємстві, менеджмент організації повинен знати методи її інтегрування в організацію і правильну послідовність етапів її поліпшення: створення служби якості; планування поліпшень; проведення заходів для створення базових умов успішного функціонування системи менеджменту якості; впровадження системи внутрішніх аудитів; усунення причин невідповідностей; підтвердження сертифікації ISO 9001.

Список літератури:

1. Білецький Е.В. Управління якістю продукції та послуг: [навчальний посібник] / Е.В. Білецький, Д.А. Янушкевич, З.Р. Шайхлісламов. – Х.: ХТЕІ, 2015. – 222 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: [підручник] / І.М. Бойчик. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 378 с.
3. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: [навчальний посібник] / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б. І. Погрішук. – Київ, 2010. – 304 с.
4. Метрологія, стандартизація та управління якістю: [навчальний посібник] / [Клименко Л.П., Пізінцалі Л.В., Александровська Н.І., Євдокимов В.Д.]. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – 345 с.
5. Момот О.І. Менеджмент якості та елементи системи якості: [навчальний посібник] / О.І. Момот. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 368 с.
6. Попов А.А., Попов Е.А., Колмыкова М.В., Спиридонов С.П. Система менеджмента качества: теория и методология: [учеб. для студентов вузов]. – Т., 2010. – 409 с.
7. Савуляк В.В. Управління якістю продукції: [навчальний посібник] / В.В. Савуляк. – Вінниця: ВНТУ, 2012. – 91 с.
8. Шевчук, Д. А. Управление качеством: [учебник] / Д. А. Шевчук. – М., 2008. – 102 с.